

Deklarativní a postojová levice

M E D I A N

zpracováno pro



**ROSA
LUXEMBURG
FOUNDATION**

Úvodem

Společnost MEDIAN, s.r.o. realizovala pro Nadaci Rosy Luxemburgové sekundární analýzu dat z kontinuálního výzkumného projektu MML-TGI. Pro tuto analýzu byla využita data z celého roku 2018, na základě požadavku zadavatele byly identifikovány cílové skupiny „deklarativní“ a „postojová“ levice a tyto skupiny jsou dále analyzovány skrze následující tematické oblasti:

- Sociodemografické charakteristiky, finanční situace
- Politické sebezařazení
- Obecné hodnocení politiky a politické situace
- Postoje k otázkám životního prostředí
- Postoje k práci a zaměstnání
- Priority, spokojenost v různých oblastech života
- Mediální konzumace

Metodika výzkumu

Velikost vzorku	14 307 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	8. ledna – 9. prosince 2018
Metoda sběru dat	celoroční kontinuální sběr dat osobní rozhovor v kombinaci se samostatným vyplněním dotazníku (on-line nebo papírový dotazník) od 2012 možnost kompletního vyplnění dotazníku on-line
Výběr respondentů	kvótní výběr v náhodně vybraných oblastech ČR (pro výzkum je osloven vždy jen jeden člen domácnosti)
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle: • základních sociodemografických proměnných (kraje, věku, pohlaví, vzdělání, velikosti obce) • věk x vzdělání • pracovní status respondenta
Realizátor	výzkum Market & Media & Lifestyle - TGI realizuje v České republice od roku 1997 agentura pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění MEDIAN s. r. o. v licenční spolupráci s britskou společností Kantar Media UK Ltd.

struktura celkového vzorku

Pohlaví		Dosažené vzdělání		Region	
Muž	49 %	Základní	11 %	Praha	12 %
Žena	51 %	Vyučen / Střední škola bez maturity	34 %	Středočeský	13 %
		Středoškolské s maturitou	35 %	Jihočeský	6 %
		Vysokoškolské	19 %	Plzeňský	5 %
				Karlovarský	3 %
				Ústecký	8 %
				Liberecký	4 %
				Královéhradecký	5 %
				Pardubický	5 %
				Vysočina	5 %
				Jihomoravský	11 %
				Olomoucký	6 %
				Zlínský	6 %
				Moravskoslezský	12 %
Věková skupina		Velikost místa bydliště			
18-29 let	19 %	do 999 obyvatel	16 %		
30-39 let	19 %	1000–4999 obyvatel	21 %		
40-49 let	20 %	5 000–19 999 obyvatel	18 %		
50-59 let	16 %	20 000–99 999 obyvatel	21 %		
60-69 let	16 %	100 000 a více obyvatel	22 %		
70-79 let	10 %				

Hlavní závěry

V české společnosti lze identifikovat **dvě potenciální cílové skupiny levicové politiky**, které dohromady tvoří přibližně **60 % dospělé populace**.

Skupina **Deklarativní levice tvoří 32 %** a ve větší míře jsou v ní zastoupeny **vyšší věkové kohorty**. Tato skupina se vyznačuje **jasněji levicovým pohledem** na socioekonomické otázky a častěji se jedná o lidi **pasivnější a méně spokojené** v různých oblastech života. Častěji jsou ale **spokojeni** se současnou politickou **situací a vládou**.

Skupina **Postojová levice (27 % společnosti)** může být charakterizována „**levicoví liberálové**“ či jako „**liberálové**“. Jedná se o skupinu s nižším věkovým průměrem, vzdělanější, aktivnější a náročnější na kvalitu různých oblastí života. Názorově bývají vyhraněnější, ale ne všechny jejich postoje lze jasně označit za levicové. Typický je pro ně **silnější vztah k ekologii** a promítání ekologických postojů do svého chování.

Ačkoli v určitých základních věcech se postoje cílových skupin **podobají, často se také liší**, případně lze vysledovat protichůdné názorové tendence u určitých otázek.

Levice deklarativní a postojová

Metodika určení cílových skupin

V celé následující zprávě pracujeme se dvěma cílovými skupinami, které byly identifikovány následujícím způsobem (pouze respondenti starší 18 let):

Lidé, kteří na pravolevé ose sami sebe zařadili „nalevo od středu“ nebo „výrazně nalevo“, nebo se hlásí k politickému středu a zároveň na otázku který směr považují pro svoji zemi za nejlepší zvolili možnost sociálně-demokratický či socialistický (komunistický) směr. Tuto skupinu nazýváme **„DEKLARATIVNÍ LEVICE“**

Lidé, kteří nepatří do skupiny „Deklarativní levice“, ale jejich postoje lze označit jako levicové na základě odpovědí na 22 vybraných výroků. Pokud respondent odpověděl „levicově“ na alespoň 12 z 22 těchto výroků, pak ho řadíme do skupiny **„POSTOJOVÁ LEVICE“**. Do této skupiny byli rovněž zařazeni respondenti, kteří jsou členy odborů.

Pro porovnání zobrazujeme i výsledky za **„CELEK“** české společnosti a za **„OSTATNÍ“** respondenty, kteří nepatří ani do jedné z výše popsaných skupin (obě tyto referenční skupiny jsou rovněž omezeny na respondenty starší 18 let).

Seznam výroků definujících **POSTOJOVOU LEVICI** (1/2)

Výroky, kde souhlas indikuje příslušnost k názorové levici:

- Stát by měl zabezpečit přijatelnou životní úroveň pro každého.
- Trh by měl být omezovaný zásahem státu.
- Stav našeho životního prostředí je velmi vážný.
- Vyhledávám výrobky, které nepoškozují životní prostředí.
- Zhoršování životního prostředí způsobuje překotný rozvoj techniky a civilizace.
- Sympatizuji s ekologickými hnutími.
- Kdo hodně pracuje a má dobré pracovní výsledky, měl by si hodně vydělat.
- Muž je schopen postarat se o děti stejně dobře jako žena.
- Vědomě se snažím recyklovat.
- Jsem připraven(a) dělat životně-stylové kompromisy ve prospěch životního prostředí.
- Muži a ženy by se měli podílet na odpovědnosti za domácnost stejným dílem.
- Je důležité, aby firma jednala eticky.
- Myslím že bychom měli usilovat o rovnoprávnost pro všechny.
- Jsem ochoten(a) zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty.

Seznam výroků definujících **POSTOJOVOU LEVICI** (2/2)

Výroky, kde nesouhlas indikuje příslušnost k názorové levici:

- O své stáří by se měl především postarat každý sám.
- Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás.
- Žena by měla vždy dát přednost rodině před kariérou.
- Finanční zabezpečení rodiny je především záležitostí muže.
- Domácí práce by měla vykonávat především žena.
- Homosexualita je pro mne něco nepochopitelného.
- Finanční zabezpečení na důchod je každého osobní odpovědnost.
- Ženino místo je domácnost.

Deklarativní levice - charakteristika

- V této skupině je přibližně stejný podíl mužů a žen a častěji se jedná o **starší lidi** – polovině z nich je více než 50 let, drtivá většina z nich má **středoškolské vzdělání**, ať už s maturitou, nebo bez ní, **1/3 z nich je v důchodu**
- 1/4 patří do **nejnižšího příjmového kvintilu**, jejich ekonomická situace je poměrně stabilní, ale téměř polovina z nich **obtížně vychází s příjmy**
- V parlamentních volbách v roce 2017 nejčastěji volili **ANO, ČSSD, KSČM nebo také Piráty**, ve volební účasti jsou průměrní. Světonázorově se nejčastěji řadí k **sociálně-demokratickému proudu**.
- Mají větší tendenci k opatrnosti – snaží se vyvarovat dluhů a obávají se násilí a zločinu
- Mají **kritičtější vztah k EU a NATO**
- Častěji si myslí, že trh by měl být **omezován zásahem státu**, ale také, že „ekonomická reforma“ posledních 2 let se ubírá správným směrem a mají **vyšší důvěru vůči současné vládě**
- Horší je ale jejich celkový názor na vývoj po roce 1989 a méně věří tomu, že věci lze ovlivňovat účastí ve volbách
- **Ve vztahu k životnímu prostředí jsou průměrní**, ale zhoršování životního prostředí dávají do souvislosti s překotným vývojem techniky a civilizace. Snaží se **šetřit** vodou a elektrickou energií a častěji také sympatizují s ekologickými hnutími. Průměrní jsou také v otázkách změny spotřebního chování z ekologických důvodů.
- **Mají pasivnější životní styl** a v řadě oblastí jsou **méně (podprůměrně) spokojeni**.

Postojová levice - charakteristika

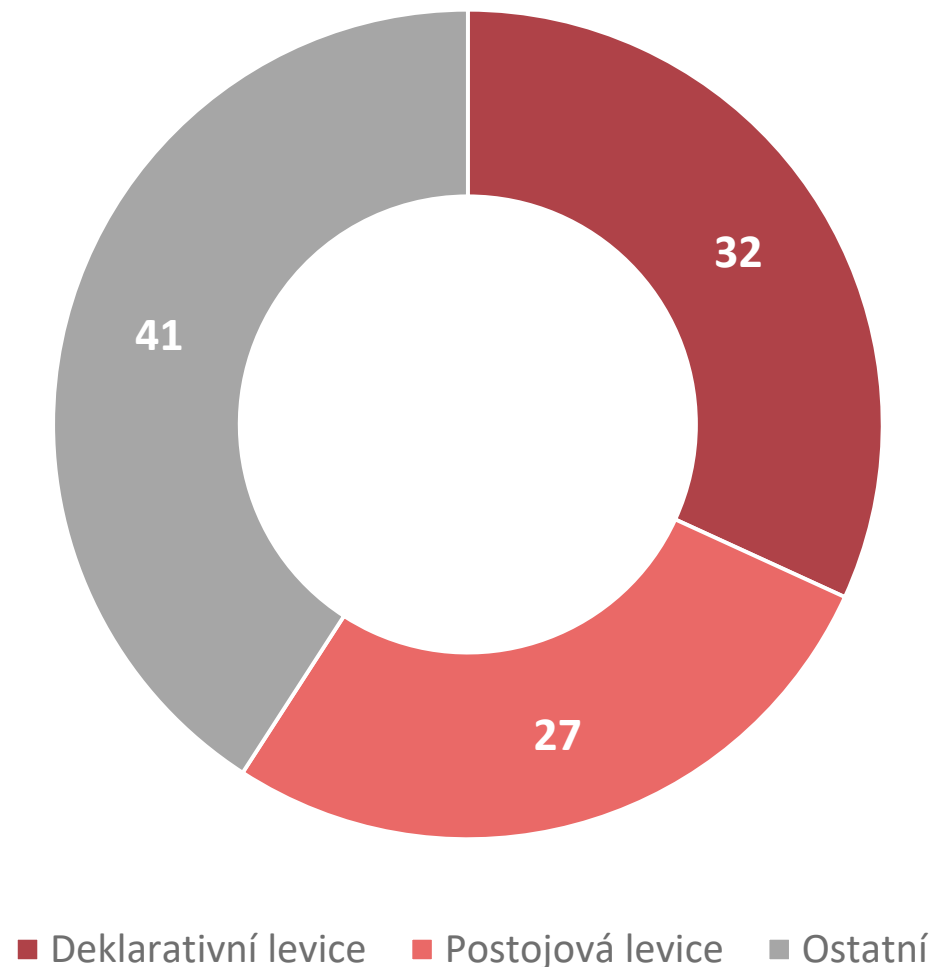
- Mírná **převaha žen**, nižší věkový průměr, než u deklarativní levice – **téměř 45 % tvoří lidé do 40 let**, jsou také **vzdělanější** – převažuje maturitní a vysokoškolské vzdělání
- **1/4 z nich je v nejvyšším příjmovém kvintilu**, častěji mají hypotéku nebo spotřební úvěr, část z nich také platí poměrně vysoké splátky
- **Finanční situace** jejich rodiny se častěji než u ostatních skupin z jejich pohledu **zlepšila**, s **příjmem vycházejí** spíše **snadno** a mají také **optimistický výhled** do budoucnosti
- Z hlediska **volebních preferencí jsou rozrůzněni**, nadprůměrně volili v roce 2017 pouze **Piráty**. Dále volili např. ODS, SPD, KDU-ČSL nebo TOP 09, **ve volební participaci jsou nadprůměrní**. Rozrůzněni jsou i co se týče světonázorových proudů, nejčastěji se hlásí **k proudu liberálnímu**
- Mají pozitivní vztah k technice a technologiím
- Mají tendenci k **opatrnosti a obavám z rizik**, ale jsou také **aktivní a otevření**
- Zajímají se o mezinárodní situaci a mají **spíše pozitivní vztah k EU a NATO**
- Častěji mají pocit, že naše země je v současné době **v krizi**, mají **nízkou důvěru v současnou vládu**. Více ale věří v možnost **ovlivnit věci účastí ve volbách**
- Jsou **nadprůměrně spokojeni s vývojem po roce 1989**, ale zároveň politiku vnímají jako **plnou úplatků a podvodů** a vadí jim „politické šarvátky“
- Jsou **silnými zastánci některých aspektů sociální politiky**, ale zároveň si většina z nich myslí, že **lidé chtějí mít vysokou životní úroveň**, ale nejsou ochotni tomu moc obětovat
- Mají idealističtější názory, ale zároveň v některých odpovědích **akcentují osobní odpovědnost**, v některých aspektech jsou zase **konzervativnější**
- 80 % z nich **považuje stav životního prostředí za velmi vážný a má o problematiku zvýšený zájem**. Rovněž mají tendenci **zohledňovat své ekologické postoje** ve spotřebním chování
- V práci častěji vidí prostředek seberealizace, se svou prací jsou většinou spokojeni a mají vyšší požadavky na různé aspekty kvality práce, vč. smysluplnosti
- Mají nadprůměrně vysokou spokojenost s různými oblastmi života

Sociodemografie

Postojová a deklarativní levice v české společnosti

Cílová skupina „Deklarativní levice“ tvoří 32 %, tedy téměř 1/3 společnosti. Z těch, kdo se do této skupiny neřadí, bylo možné na základě stanovené metodiky identifikovat 27 % populace, jejíž postoje lze ve větší či menší míře označit za levicové.

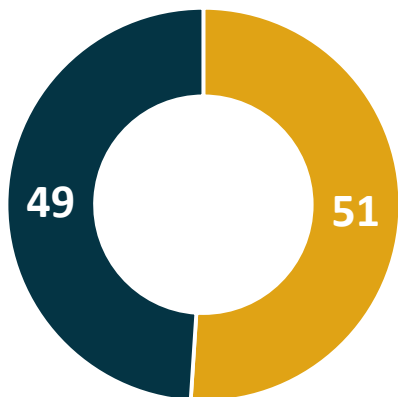
Ostatních 41 % společnosti nelze na základě stanovené metodiky chápat jako lidi se vztahem k levici a ve výzkumu nám tedy slouží jako referenční skupina, s níž cílové skupiny porovnáváme.



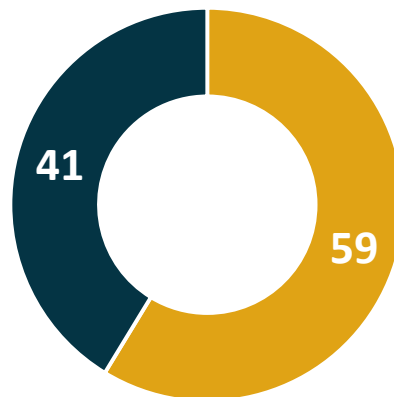
Zastoupení podle pohlaví

Mezi příslušníky deklarativní levice najdeme rovné zastoupení mužů i žen, postojeová levice je naopak z necelých 60 % tvořena ženami. Mezi „ostatními“ respondenty je pak logicky více mužů.

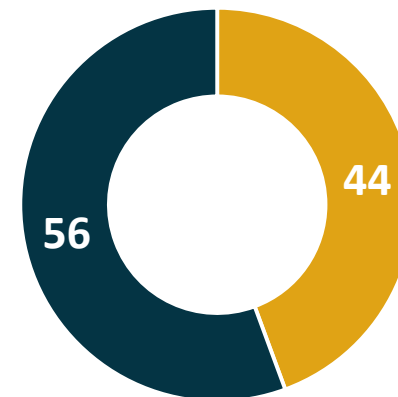
DEKLARATIVNÍ LEVICE



POSTOJOVÁ LEVICE



OSTATNÍ



■ Ženy

■ Muži

(B01R) Pohlaví respondenta

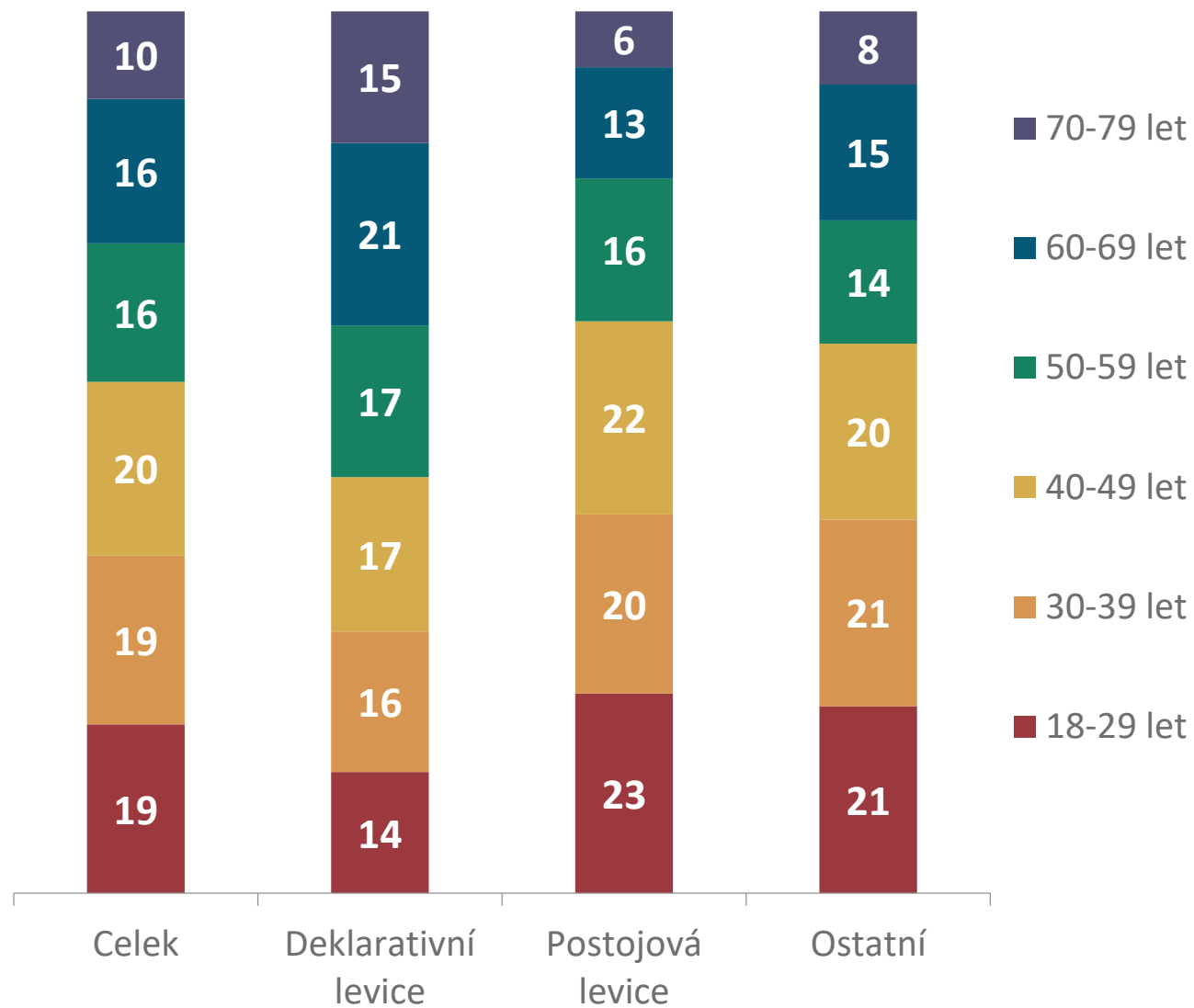
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojeová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; graf zobrazuje údaje v %

Věkové zastoupení

Do skupiny deklarativní levice se řadí více starší lidé – více než polovina z nich je starší 50 let, což pravděpodobně souvisí s tím, že jejich životní postoje se formovali v době, kdy levicové myšlení bylo společensky dominantní.

Postojová levice a „ostatní“ respondenti se svou věkovou strukturou od sebe příliš neliší. Přes 40 % příslušníků postojové levice jsou mladší lidé do 40 let, asi 1/3 pak patří do starších kohort (nad 50 let).

Hlášení se k levici je tedy do jisté míry, nikoli absolutně, generační záležitostí, nicméně levicové postoje lze vysledovat u populace napříč věkovými skupinami.



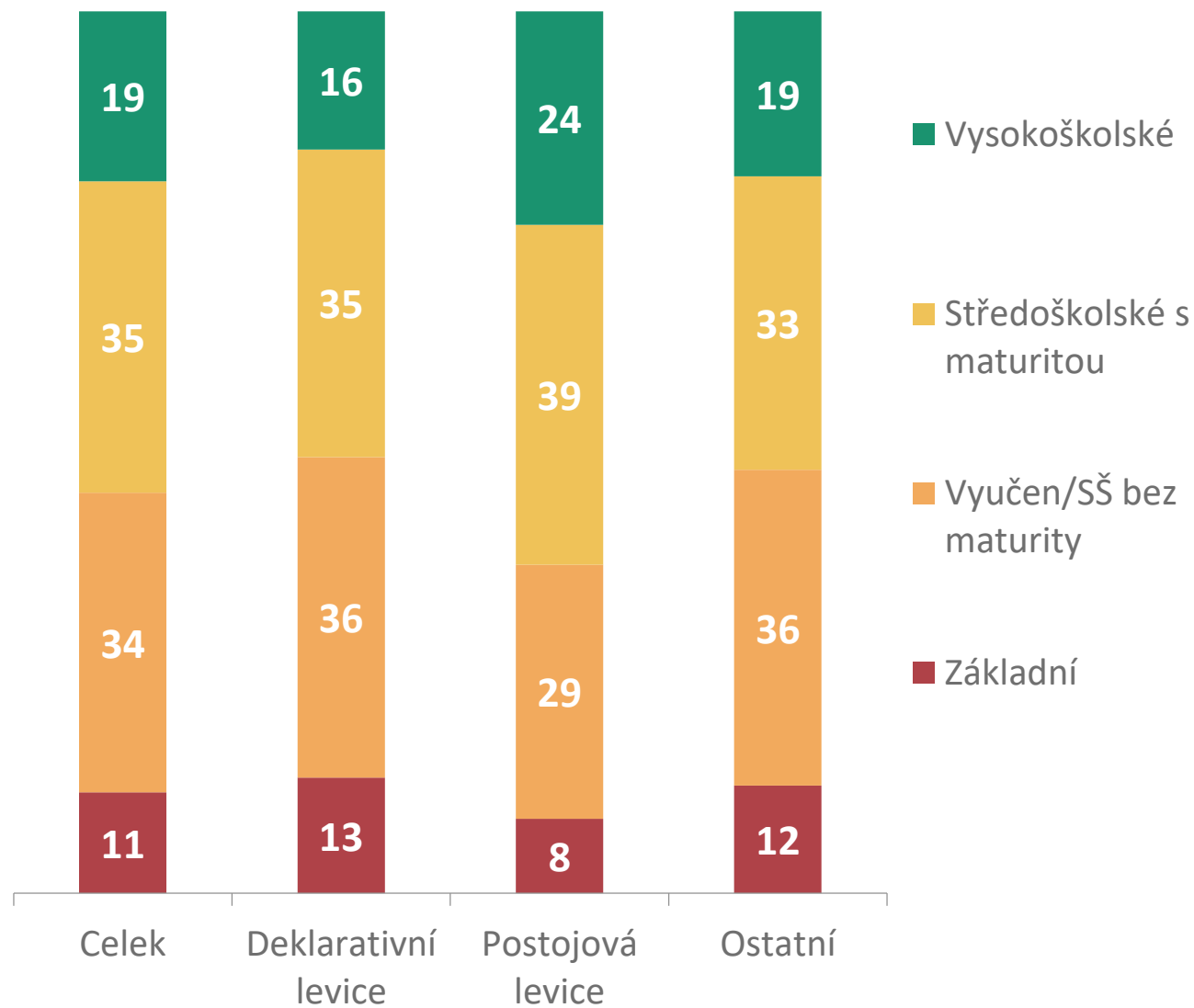
(B04RA) Kolik je vám let?

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; graf zobrazuje údaje v %

Vzdělání

Mezi příslušníky deklarativní levice mají největší zastoupení středoškolsky vzdělaní lidé bez maturity i s maturitou, což může souviset i s jejich vyšším věkovým průměrem.

Naopak postojová levice má vyšší vzdělanostní strukturu, nadprůměrně zastoupeni jsou zejména vysokoškoláci a lidé s maturitou.



((B10RA) 1a. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (R)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; graf zobrazuje údaje v %

Segmentace podle životní role

Z předchozích slidů víme, že příslušníci deklarativní a postojové levice se od sebe liší věkovou strukturou, a tento fakt se odráží i v rozdílnosti jejich životních rolí.

Příslušníci postojové levice jsou častěji zastoupeni mezi „nezávislými mladými“ a „mladými rodiči“. Naopak deklarativní levice je více zastoupena mezi lidmi ve fázi „prázdného hnízda“, „silver age“ a „důchodců“.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Studenti	5	4	6	6
Nezávislí mladí	9	6	11	11
Singles	16	15	17	15
Mladí rodiče	20	16	22	21
Vyzrálí rodiče	7	6	7	7
Prázdné hnízdo	21	25	20	18
Silver age	11	15	9	10
Důchodci	6	9	3	7
Nezařazeno	5	4	6	5

Socioekonomické postavení

Identifikované skupiny se mezi sebou výrazně neliší co do socioekonomického postavení, ve všech skupinách dominují zaměstnanci s jedním zaměstnáním na plný úvazek.

Jediným výrazným rozdílem je, že mezi příslušníky deklarativní levice je nadprůměrný podíl nepracujících důchodců, a to plná třetina.

Mezi příslušníky postojové levice zase najdeme mírně vyšší zastoupení lidí na rodičovské dovolené, ale také studentů.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
V zaměstnaneckém poměru/jediné zaměstnání/plný úvazek	49	46	51	51
V zaměstnaneckém poměru/dvě a více zaměstnání nebo zaměstnán(a) a samostatně činný(á)	3	3	3	2
V zaměstnaneckém poměru/částečný nebo zkrácený úvazek	3	3	4	3
Soukromý podnikatel (vlastník / spoluvlastník firmy) bez zaměstnanců	4	2	5	5
Soukromý podnikatel (vlastník / spoluvlastník firmy) se zaměstnanci	1	1	1	2
Nezaměstnaný	2	3	2	2
Důchodce (nepracující)	24	33	17	20
V domácnosti / rodičovská dovolená	6	4	8	7
Student / žák / učeň	7	4	8	7
Jiné	2	1	2	2

(B11R) Zaměstnanecká pozice respondenta
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Postavení v bydlení

Obecně u obou cílových skupin, stejně jako v celé české společnosti, převažuje vlastnické bydlení. Zejména mezi příslušníky postojové levice se nadprůměrně často vyskytuje bydlení ve vlastním rodinném domě.

Příslušníci deklarativní levice mírně častěji bydlí v družstevních bytech.

	Celk	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Vlastní rodinný dům/vila/usedlost	43	38	50	42
Byt v osobním vlastnictví	30	32	25	33
Družstevní byt	8	11	7	6
Nájemní byt v obecním nebo státním domě	8	9	7	7
Nájemní byt v soukromém domě	6	6	6	5
Podnájem	5	4	5	6
Jiné	1	1	1	1

((C26) 1. Druh bytu / domu

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Místo bydliště - typ

Příslušníci cílových skupin jsou stejně jako zbytek společnosti rozprostřeni v různých typech zástavby. Nicméně deklarativní levice o něco častěji bydlí v širším centru nebo na okraji města, zatímco postojová levice na vesnicích v okolí měst nebo v samostatně stojících vesnicích.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Centrum města	10	9	9	11
Širší centrum města	23	26	18	23
Okrajové části města/předměstí	38	40	37	37
Vesnice v těsné blízkosti velkých měst (do 15 km od hranice)	17	13	20	19
Samostatná vesnice	12	11	15	10
Osada/samota	1	1	1	1

(C25) 4. Která z násl. možností nejlépe popisuje místo Vašeho bydliště?
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Velikost místa bydliště

Příslušníci deklarativní levice častěji bydlí ve větších obcích a městech, kdežto postojová levice je výrazněji zastoupena na nejmenších obcích s méně než 1 000 obyvateli.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Méně než 1000 obyvatel	16	13	21	16
1 000 - 4 999 obyvatel	21	18	22	24
5 000 - 19 999 obyvatel	18	21	17	18
20 000 - 99 999 obyvatel	21	24	21	19
100 000 a více obyvatel	22	24	19	23

Počet osob v domácnosti

Zástupci deklarativní levice častěji obývají jednočlenné domácnosti, a jen mírně častěji také dvoučlenné (což souvisí s jejich zastoupením v životní roli „prázdné hnízdo“ a „důchodci“), naopak zástupci postojové levice častěji bydlí ve větších domácnostech (nad 5 osob).

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
1 osoba	15	18	12	15
2 osoby	29	31	29	27
3 osoby	23	22	23	23
4 osoby	22	21	22	24
5 osob a více	11	8	14	11

(A07A) Počet osob v domácnosti (R)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Finanční situace

Příjmová úroveň

Tabulka zobrazuje příjmovou úroveň respondentů, kteří jsou rozděleni na kvintily (pětiny) podle výše příjmů.

Mezi příslušníky postojové levice se častěji vyskytují lidé v nejvyšším kvintilu, tedy s nejvyššími příjmy, na druhou stranu v deklarativní levici častěji najdeme zástupce nejnižšího kvintilu, což pravděpodobně může souviset s vyšším zastoupením nepracujících důchodců v této skupině.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Kvintil 1 - nejvyšší	20	15	25	21
Kvintil 2	20	19	20	21
Kvintil 3	20	21	20	20
Kvintil 4	20	21	19	18
Kvintil 5 - nejnižší	20	25	15	20

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Finance I

Hypotéku má 13 % příslušníků postojové levice, tedy častěji, než je průměr, u deklarativní levice (nejspíše vzhledem k vyššímu věkovému průměru respondentů) je to naopak méně časté. Podobně je tomu u stavebního spoření, které má 27 % zástupců postojové levice.

Spotřebitelský úvěr má 15 % lidí a identifikované skupiny nemají mezi sebou v tomto ohledu nemají výrazné rozdíly.

Téměř 1/5 zástupců postojové levice vydává na splátky svých půjček 5 000 a více Kč měsíčně.



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Hypotéka				
ano	10	6	13	11
ne ale plánuji v násled. 12 měsících	3	3	3	3
ne a ani neplánuji v násled. 12 měsících	88	91	85	87
Spotřebitelský úvěr a splátkový prodej				
ano	15	14	17	15
ne	85	86	83	85
Stavební spoření				
ano	24	22	27	24
ne ale plánuji v násled. 12 měsících	3	3	3	2
ne a ani neplánuji v násled. 12 měsících	73	75	70	74
Měsíční splátky úvěrů a hypoték				
nic	68	72	65	67
1 - 2 500 Kč	8	8	8	7
2 501 - 5 000 Kč	10	9	9	12
5 001 - 10 000 Kč	10	8	12	9
vyšší než 10 000 Kč	5	3	6	5

(RTGA) 1. Využíval(a) jste hypotéku pro osobní potřebu v posl. 12 měsících?; (UVEA2) 1a. Využíval(a) jste Vy osobně spotřebitelské úvěry / splátkový prodej v posl. 12 měsících?; (BUIB) 01. Využíváte Vy osobně stavební spoření?; (SPLA) 1. Jakou peněžní částku průměrně splácíte v rámci úvěru/půjčky/leasingu/hypotéky apod. za měsíc? N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

Finance II

Zástupci postojové levice častěji než ostatní uvádějí, že se jejich rodině vede finančně lépe, než před rokem. Naopak situace zástupců deklarativní levice se vyznačuje větší stabilitou a častěji udávají, že se jim daří stále stejně.

Zástupci deklarativní levice mají o něco častěji obtíže vyjít se svým současným příjmem, naopak mezi postojovou levicí je mírně více těch, kdo s příjmy vycházejí spíše snadno.

Postojová levice má také častěji pozitivní ekonomický výhled do budoucna, zejména v porovnání s deklarativní levicí.

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Finanční situace rodiny v porovnání s dobou před rokem				
mnohem lépe	5	4	6	5
trochu lépe	24	22	32	20
stejně jako dosud	59	62	50	65
spíše hůře	10	9	11	9
mnohem hůře	2	2	1	2
Jak rodina vychází se současným příjmem				
velmi obtížně	4	4	3	5
obtížně	10	12	9	8
spíše obtížně	29	32	29	28
spíše snadno	42	38	44	43
snadno	12	12	12	12
velmi snadno	3	3	3	4
Výhled finanční situace rodiny za 2 roky				
mnohem lépe	4	3	4	4
trochu lépe	23	20	29	21
stejně jako dosud	62	64	56	65
spíše hůře	10	11	10	9
mnohem hůře	1	2	1	1

(C33) 1. Je na tom Vaše rodina finančně lépe než před rokem?; (C35) 2. Jak vychází Vaše rodina se současným příjmem?; (C36) 3. Jak si myslíte že se bude letos vyvíjet finanční situace Vaší domácnosti v porovnání s předchozími 1-2 roky?
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

Obecná politická orientace

Politické sebezařazení – pravolevá škála

Při pohledu na celou českou společnost vidíme, že největší podíl lidí se hlásí k politickému „středu“, 1/4 lidí se pak hlásí k levici a necelá 1/3 k pravici.

V cílové skupině deklarativní levice se k levici hlásí 59 % jejích zástupců. Zbýlých 41 % bylo do této skupiny zařazeno na základě přihlášení se k příslušným světonázorovým proudům.

V cílové skupině postojové levice (tvořená pouze lidmi, kteří se k levici nehlásí) se necelá polovina z nich hlásí k politickému středu a mírně nadpoloviční většina se chápe jako pravicově smýšlející.

(Připomínáme, že do kategorie byli zařazeni na základě levicových postojů k vybraným výroky)

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Výrazně pravicové zaměření	7	0	11	13
Napravo od středu	24	0	43	39
Střed	45	41	46	49
Nalevo od středu	19	46	0	0
Výrazně levicové zaměření	5	13	0	0

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Politické sebezařazení – světonázorový proud

Obecně lze říci, že nejčastějšími proudy, k nimž se lidé v ČR hlásí, jsou proud sociálně-demokratický a liberální. Tyto dva proudy do jisté míry reprezentují i cílové skupiny levice.

Mezi příslušníky deklarativní levice silně převažuje proud sociálně-demokratický, ve výrazně menší míře se pak vyskytuje proud socialistický/ komunistický.

O zástupcích postojové levice platí, že jsou v tomto ohledu mnohem více rozrůzněni – nejčastěji se hlásí k liberalismu, ale část také ke konzervatismu, rovněž sociální demokracii a dále např. také křesťanské demokracii či environmentalistickému proudu.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Konzervativní	17	6	20	27
Liberální	30	7	41	47
Sociálně-demokratický	35	69	15	10
Socialistický (komunistický)	4	9	1	1
Křesťansko-demokratický	8	4	13	10
Environmentalistický	5	3	9	4
Anarchistický	1	1	1	1
Nacionalistický	1	1	1	1

(A18) Který směr považujete pro naši zemi za nejlepší?
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Tržní a řízená ekonomika

Většina společnosti (59 %) podporuje ekonomický model, v němž se spojují tržní principy se státními intervencemi do ekonomiky, a oba prvky se vyskytují v přibližně podobné míře.

31 % lidí pak podporuje současný dominantní ekonomický model, „tržní ekonomiku“, 9 % pak model řízené ekonomiky.

Deklarativní levice logicky silněji podporuje jak ekonomiku kombinující tržní a státní prvek, tak ekonomiku tzv. řízenou.

Postojová levice pak rovněž většinou podporuje „kombinovanou“ ekonomiku a dále pak ve 36 % tržní ekonomiku.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Tržní ekonomika	31	17	36	42
Ekonomika s tržními principy a zásahy státu (ve stejné či podobné míře)	59	67	59	52
Řízená ekonomika (s velkými zásahy státu)	9	15	6	6

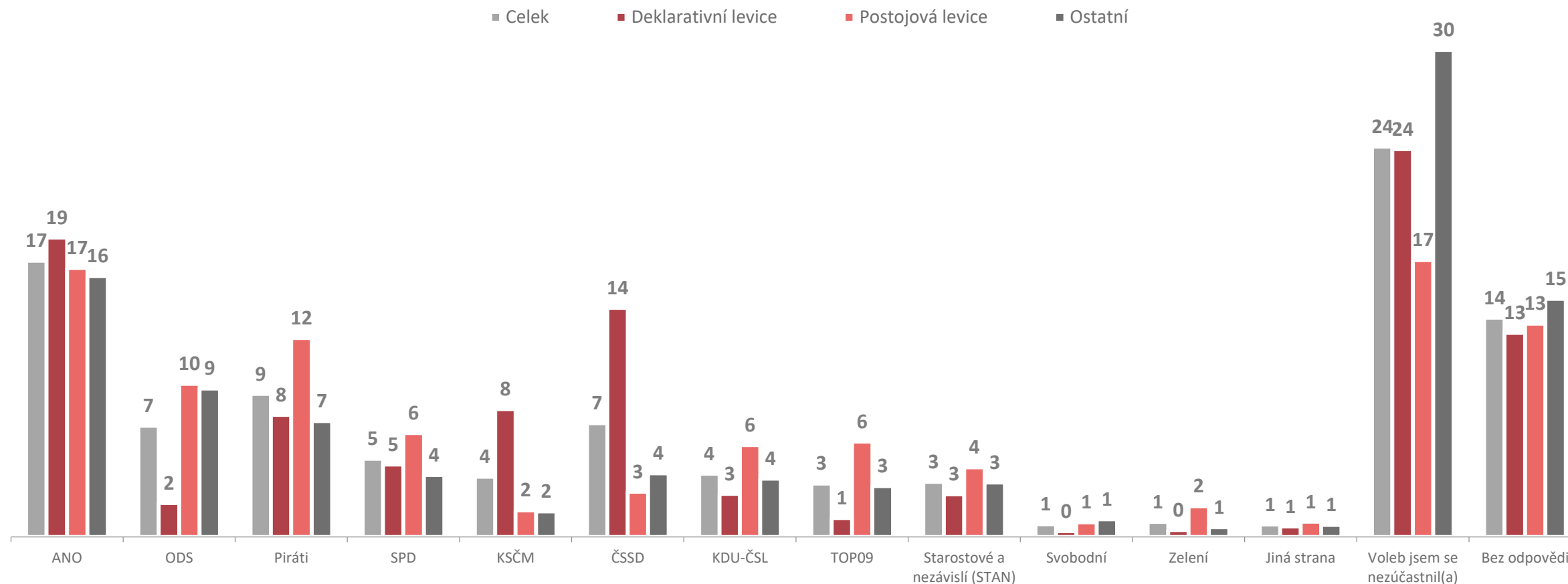
(A14) Jakému typu ekonomiky v České republice dáváte přednost?

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Volební preference a chování

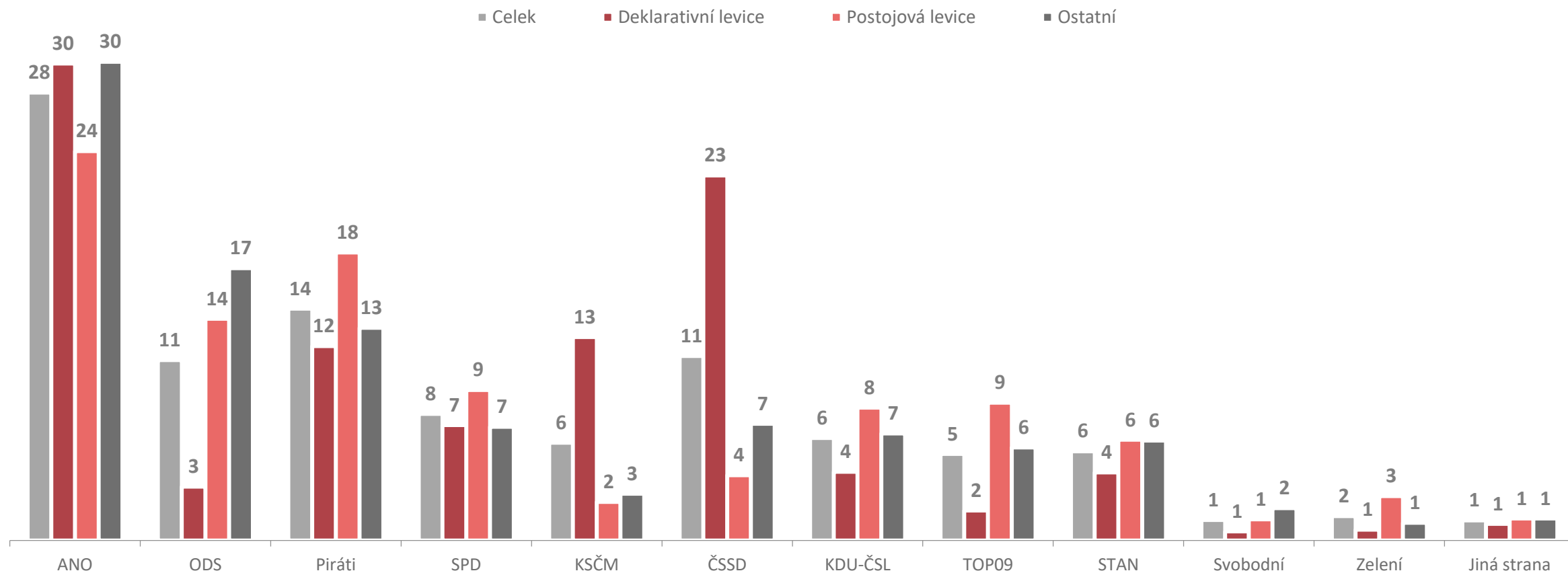
Volební chování – parlamentní volby 2017



(EV2017) 5. Zúčastnil(a) jste se posledních voleb do Poslanecké sněmovny které proběhly na konci října 2017? Pokud ano koho jste volil(a)?

N = 7 188 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 2 420; postojová levice N = 2 162; ostatní N = 2 606; data pouze za druhou polovinu roku 2018; graf zobrazuje údaje v %

Volební preference – parlamentní volby 2017



(EV2017) 5. Zúčastnil(a) jste se posledních voleb do Poslanecké sněmovny které proběhly na konci října 2017? Pokud ano koho jste volil(a)?; volební preference znamená, že údaje jsou pouze za respondenty, kteří deklarovali, že se účastnili voleb

N = 7 188 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 2 420; postojová levice N = 2 162; ostatní N = 2 606; data pouze za druhou polovinu roku 2018; graf zobrazuje údaje v %

Parlamentní volby 2017 - komentář

Deklarativní levice je do určité míry konzistentní v tom, že nadprůměrně často volila deklarativně levicové strany, tedy ČSSD (celkově 14 %, z voličů 23 %) a KSČM (8%, resp. 13 %). Zároveň také mírně nadprůměrně tito lidé volili ANO (19 %, resp. 30 %). Dále jsou mezi nimi zastoupeni také voliči Pirátů (8 %, resp. 12 %). Tato cílová skupina je průměrná co do volební participace.

U postojové levice nelze rozpoznat jednoznačné tendence ve volebním chování a preferencích, jsou spíš roztrženi. Nadprůměrné zastoupení mají pouze voliči Pirátů (12 %, resp. 18 %), Zástupci této cílové skupiny volili ale také ODS (10 %, resp. 14 %), SPD (6 %, resp. 9 %), KDU-ČSL (6 %, resp. 9 %) nebo TOP 09 (6 %, resp. 9 %), tedy pravicové strany. Volební participace je u této skupiny nadprůměrná, nejvyšší ze všech tří skupin.

Postoje

Vztah k informačním technologiím a technice

Technika je výrazněji doménou příslušníků postojové levice, kteří mají větší tendenci se domnívat, že kvalita lidského kontaktu se díky technologii zlepšila, a také držet krok s vývojem techniky a pohybovat se každý den na sociálních sítích každý den.

Obě skupiny ale shodně ve vyšší míře udávají, že se nenechávají ovlivnit internetovými komentáři a ani je sami nepíší.

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Kvalita lidského kontaktu se díky technologii zlepšila.					
	ano	36	35	42	33
	ani ano ani ne	29	30	22	34
	ne	35	34	37	34
Mám tendenci nechat se ovlivnit internetovými komentáři / recenzemi.					
	ano	18	18	19	19
	ani ano ani ne	24	21	20	29
	ne	58	61	61	52
Často píši komentáře / recenze na Internetu.					
	ano	12	11	9	14
	ani ano ani ne	17	14	13	23
	ne	71	75	77	63
Cítím potřebu kontrolovat stránky sociálních sítí každý den.					
	ano	30	25	36	29
	ani ano ani ne	18	15	14	24
	ne	52	59	50	47
Snažím se držet krok s vývojem techniky.					
	ano	36	33	43	33
	ani ano ani ne	33	31	29	38
	ne	31	36	28	29

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Zdraví a stravování

Příslušníci deklarativní i postojové levice častěji udávají, že chodí na pravidelné zdravotní kontroly, i když jim nic není, tedy mají tendenci o své zdraví pečovat.

K organickým a bio potravinám mají lepší vztah příslušníci postojové levice, překvapivě je ale mezi nimi nižší podíl vegetariánů (nebo reduktariánů – ani ano, ani ne), než v ostatních skupinách.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Má smysl platit víc za organické (bio) potraviny.				
ano	18	17	26	12
ani ano ani ne	28	25	28	30
ne	54	58	46	57
Chodím na pravidelné zdravotní kontroly i když se cítím dobře.				
ano	47	51	54	38
ani ano ani ne	23	20	17	29
ne	30	28	29	33
Jsem vegetarián.				
ano	9	9	6	11
ani ano ani ne	10	8	4	16
ne	81	83	90	73

XR. TGI – core (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Rodina a postavení žen

Obě skupiny spojuje náhled na partnerské soužití – ve smyslu, že častěji souhlasí s tím, že muži a ženy by se měli podílet na odpovědnosti za domácnost rovným dílem a že je důležité mít trvalý vztah s jedním partnerem. Oba tyto názory zastávají silnější příslušníci postojové levice.

Postojová levice má pak také blíže i k dalším emancipačním myšlenkám – že dětem by mělo být umožněno svobodně se vyjadřovat a že ženino místo není domácnost.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Muži a ženy by se měli podílet na odpovědnosti za domácnost stejným dílem.*				
ano	64	66	83	47
ani ano ani ne	24	22	12	35
ne	13	13	6	19
Ženino místo je domácnost.*				
ano	17	19	12	18
ani ano ani ne	28	28	17	37
ne	55	53	71	45
Dětem by mělo být umožněno svobodně se vyjadřovat.				
ano	59	57	76	48
ani ano ani ne	29	32	18	36
ne	12	12	5	16
Domnívám se že je důležité mít trvalý vztah s jedním partnerem.				
ano	72	74	87	59
ani ano ani ne	18	17	10	26
ne	9	8	3	15

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Etika a vnímání rizik

V otázkách etické spotřeby a vnímání rizik se obě cílové skupiny obecně shodují – častěji odmítají kupovat produkty společností, které neschvalují, domnívají se, že bychom měli usilovat o rovnoprávnost pro všechny, ale také se více obávají násilí a zločinu a snaží se vyvarovat dluhů. Vnímají tedy jak etické otázky, tak rizika výrazněji, než zbytek společnosti, a to platí zejména pro postojovou levici, která má u všech položek vyšší míru souhlasu, než levice deklarativní.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Odmítám kupovat výrobky od společností které neschvaluji.				
ano	49	51	67	33
ani ano ani ne	30	29	21	38
ne	21	19	13	29
Myslím že bychom měli usilovat o rovnoprávnost pro všechny.*				
ano	58	63	79	38
ani ano ani ne	29	25	15	44
ne	13	13	6	18
Obávám se násilí a zločinu.				
ano	55	60	64	43
ani ano ani ne	26	23	19	34
ne	19	17	16	23
Snažím se vyvarovat dluhů.				
ano	72	75	85	60
ani ano ani ne	17	15	9	26
ne	11	10	6	14

XR. TGI – core (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levici

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Ostatní – kulturní hodnoty

Zástupci postojové levice deklarují více než ostatní skupiny jak zájem o jiné kultury, tak respekt k tradičním hodnotám a zvykům.

Stejně tak mají silnější vztah k tzv. postmateriálním hodnotám („Prožívání volného času je důležitější než to, kolik peněz vydělávám“) a jsou méně „solitéři“ („Raději pracuji jako součást týmu, než sám“).

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Zajímám se o jiné kultury.					
	ano	35	32	45	30
	ani ano ani ne	28	31	22	29
	ne	37	37	33	41
To jak prožívám svůj čas je pro mne důležitější než to kolik peněz vydělávám.					
	ano	46	47	55	38
	ani ano ani ne	36	35	31	43
	ne	17	18	14	19
Raději pracuji jako součást týmu než sám.					
	ano	43	45	50	34
	ani ano ani ne	34	33	26	40
	ne	24	22	24	26
Je důležité respektovat tradiční hodnoty a zvyky.					
	ano	59	61	72	47
	ani ano ani ne	29	28	21	36
	ne	12	11	6	17

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Společenské dění

Mezinárodní otázky

Příslušníci deklarativní levice, a ještě více postojové levice, udávají, že se zajímají o mezinárodní dění častěji, než ostatní respondenti .

Obě skupiny se však od sebe poměrně výrazně liší v názoru na mezinárodní instituce, kterých je Česká republika členem. Zatímco deklarativní levice je k Severoatlantické alianci poměrně kritická, více než polovina příslušníků postojové levice naše členství v ní vnímá jako prospěšné.

Podobně je tomu v případě Evropské unie, kdy příslušníci deklarativní levice častěji udávají, že jim osobně naše členství v ní nové možnosti příležitosti nepřináší, naopak příslušníci postojové levici výrazněji častěji než ostatní skupiny nové možnosti a příležitosti spojené s EU pro sebe vnímají (nicméně i tak má podobně velký podíl příslušníků této cílové skupiny opačný pocit).

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Zajímám se o mezinárodní události.				
ano	45	48	55	35
ani ano ani ne	27	27	21	32
ne	27	25	23	33
Členství v NATO je pro nás prospěšné.				
ano	43	37	54	38
ani ano ani ne	35	36	28	39
ne	22	27	17	23
Členství ČR v Evropské unii mně osobně přináší nové možnosti a příležitosti.				
ano	28	23	37	25
ani ano ani ne	34	33	25	41
ne	38	44	38	34

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Ekonomické otázky

Obě cílové skupiny spojuje nadprůměrný podíl respondentů spokojených s ekonomickými změnami posledních 2 let, příslušníci postojové levice se však také častěji kloní k názorů, že naše země je v krizi.

Deklarativní levice se do velké míry identifikuje s myšlenkou, že trh by měl být omezován zásahem státu, postojová levice je naopak v tomto ohledu rozpolcená a jsou v ní častěji zastoupeni jak příznivci, tak odpůrci této myšlenky.

Mezi příslušníky postojové levice silně dominuje názor, že „v životě všechno něco stojí“.

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
V současné době je naše země v krizi.					
	ano	36	33	40	35
	ani ano ani ne	34	34	29	38
	ne	30	33	31	27
Ekonomická reforma se v posledních 2 letech ubírá správným směrem.					
	ano	31	35	33	24
	ani ano ani ne	42	40	39	45
	ne	28	25	28	31
Trh by měl být omezovaný zásahem státu.*					
	ano	33	43	37	21
	ani ano ani ne	37	38	27	43
	ne	31	20	36	36
V životě všechno něco stojí.					
	ano	70	72	85	58
	ani ano ani ne	21	20	12	28
	ne	9	8	3	15

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Obecné hodnocení politiky I

U obou cílových skupin je o něco silnější nespokojenost s vývojem České republiky, než ve zbytku populace, avšak jinak mají obě skupiny mezi sebou v názoru na politiku mnoho rozdílů.

Deklarativní levice má tendenci hodnotit polistopadový vývoj negativněji, než postojová levice.

Příslušníci postojové levice pak častěji hodnotí negativně konkrétní fenomény současné politiky – a to politické „šarvátky“ a „úplatky a podvody“.

Přibližně polovina obou skupin jsou zastánci prosazení „tvrdších zákonů“ bránících úpadku společnosti, postojová levice je i zde ale více rozpolcena a nadprůměrný podíl jejích příslušníků naopak s touto myšlenkou nesouhlasí.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
S vývojem který proběhl v ČR od listopadu 1989 jsem spokojen(a).				
ano	30	26	38	28
ani ano ani ne	34	30	29	41
ne	36	44	33	31
Trápí mě dnešní politické šarvátky.				
ano	51	53	63	39
ani ano ani ne	25	24	18	32
ne	24	23	19	29
Dnešní politika je plná úplatků a podvodů.				
ano	70	71	84	58
ani ano ani ne	20	19	12	27
ne	10	10	4	15
Úpadek naší společnosti může být zastaven pouze prosazením tvrdších zákonů.				
ano	44	50	48	36
ani ano ani ne	34	31	28	40
ne	22	18	24	24
S vývojem naší republiky jsem spokojen(a).				
ano	24	22	25	24
ani ano ani ne	38	37	33	42
ne	39	41	42	34

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Obecné hodnocení politiky II

Obě cílové skupiny častěji sdílí pocit, že „náš národ se musí o sebe postarat sám, nikdo nám moc nepomůže“, přičemž častěji se s tímto identifikují příslušníci postojové levice.

U příslušníků deklarativní levice se častěji setkáme s důvěrou k současné vládě, naopak u postojové levice je výrazně častější nespokojenost.

Příslušníci postojové levice ale více věří, že mohou vývoj v zemi ovlivnit ve volbách, deklarativní levice v tomto naopak skeptičtější.

U postojové levice je také poměrně silný pocit, že současná politika se neřídí morálními zásadami.

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Náš národ se musí postarat sám o sebe nikdo nám moc nepomůže.					
	ano	58	62	68	47
	ani ano ani ne	28	27	20	36
	ne	14	11	12	17
Důvěřuji současné vládě.					
	ano	23	29	21	19
	ani ano ani ne	30	31	22	35
	ne	47	39	56	46
Svojí účastí ve volbách můžu osobně ovlivnit další vývoj v naší zemi.					
	ano	49	45	63	42
	ani ano ani ne	26	26	16	34
	ne	25	29	21	24
Současná politika se řídí morálními zásadami.					
	ano	14	16	11	14
	ani ano ani ne	28	29	21	33
	ne	58	55	68	53

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Sociální politika

Obě skupiny, deklarativní i postojová levice, spojuje sociální cítění, což se ukazuje ve zvýšené míře souhlasu s tím, že společnost toho dělá málo pro staré a postižené lidi, a že stát by měl zabezpečit přijatelnou životní úroveň pro každého. Přičemž u postojové levice je tento názor přítomen ještě silněji, než u levice deklarativní.

Logicky obě cílové skupiny naopak častěji nesouhlasí s tím, že o své stáří by se měl postarat každý sám, zároveň ale příslušníci postojové levice jsou zde rozpolceni a část z nich také zastává názor opačný.

Poněkud nejednoznačný výrok, že lidé chtějí mít vysokou životní úroveň, ale nejsou ochotni tomu moc obětovat, má vysokou míru souhlasu u příslušníků postojové levice.

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Naše společnost toho dělá málo pro staré a postižené lidi.					
	ano	53	60	65	39
	ani ano ani ne	31	28	23	41
	ne	16	13	13	21
Stát by měl zabezpečit přijatelnou životní úroveň pro každého.*					
	ano	57	64	70	40
	ani ano ani ne	29	24	20	40
	ne	15	12	10	21
O své stáří by se měl především postarat každý sám.*					
	ano	26	21	28	29
	ani ano ani ne	37	37	28	43
	ne	37	41	44	28
Lidé chtějí mít vysokou životní úroveň, ale nejsou ochotni tomu moc obětovat.					
	ano	52	48	67	44
	ani ano ani ne	31	32	20	39
	ne	17	20	13	17

XRK. Společenské dění (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

* výrok, který je použit jako definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Člověk ve společnosti I

Obě cílové skupiny spojuje častější pohled na člověka jakožto malou součást dění světa a součást vyššího celku, tedy to, že pro život člověka je významný širší kontext, v němž se odehrává.

2/3 z nich také udávají, že málokomu lze dnes věřit, tedy mají nižší míru interpersonální důvěry, než zbytek společnosti. Cílové skupiny se liší v tom, zda si lidé navzájem pomáhají - v tomto ohledu jsou příslušníci deklarativní levice výrazně pesimističtější, než příslušníci postojové levice.

Postojová levice je ve vysoké míře toho názoru, že člověk je strůpcem svého štěstí.

		Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Málokomu lze dnes věřit.					
	ano	54	58	62	44
	ani ano ani ne	33	30	27	40
	ne	13	11	11	16
Platí že každý člověk je strůpcem svého štěstí.					
	ano	66	62	80	58
	ani ano ani ne	24	26	15	29
	ne	10	12	5	13
Člověk je jen malá součást dění světa.					
	ano	59	65	71	44
	ani ano ani ne	29	24	20	40
	ne	12	12	9	15
Lidé si navzájem pomáhají.					
	ano	31	25	41	29
	ani ano ani ne	38	37	31	43
	ne	31	38	28	29
Člověk je součástí vyššího celku a měl by dělat to co má uloženo.					
	ano	33	35	41	26
	ani ano ani ne	42	40	35	50
	ne	24	25	24	24

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Člověk ve společnosti II

Postojovou a deklarativní levici spojuje také negativnější vnímání současné podoby mezilidských vztahů, které se projevuje ve vyšší míře souhlasu s výroky, že lidé jsou na sebe v současnosti zlí a že se každý musí postarat sám o sebe.

Příslušníci postojové levice se častěji domnívají, že člověk by měl být sám zodpovědný za to, jak se mu daří, což lze chápat jako podporu rovnosti šancí, ale i osobní odpovědnosti. Zároveň se více než příslušníci deklarativní levice domnívají, že „s poctivostí nejdál dojdeš“.

V představě o tom, že naše životy jsou dány osudem, je společnost rozdělena zhruba na třetiny (ti, co na osud věří, ti, co nevěří, a ti, kdo jsou „uprostřed“) – postojová levice je v tomto ohledu polarizovanější.

XRK. Společenské dění (rekódovaná 5 bodová škála)
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Lidé jsou v současné době na sebe zlí.				
ano	53	59	60	42
ani ano ani ne	34	28	29	42
ne	14	13	11	16
Každý by měl být sám zodpovědný za to jak se mu daří.				
ano	54	50	69	46
ani ano ani ne	33	35	24	39
ne	13	15	7	15
Náš osud je předem dán věci se v životě dějí tak jak se dít musí.				
ano	28	28	32	25
ani ano ani ne	37	37	29	43
ne	35	35	39	32
V současné době se každý musí postarat sám o sebe.				
ano	61	64	75	49
ani ano ani ne	29	28	19	37
ne	10	8	6	14
S poctivostí nejdál dojdeš.				
ano	34	31	44	31
ani ano ani ne	33	30	27	41
ne	32	39	29	29

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Ostatní

Příslušníci obou skupin levice se mezi sebou shodnou v do určité míry konzervativnějším pohledu na svět – například v tom, že společnost je zaměřena příliš konzumně (tento postoj je obzvláště silný u postojové levice), morálka je příliš uvolněná a také mají více než zbytek společnosti vztah ke křesťanským hodnotám.

Rozdíl mezi oběma skupinami je v menší míře v tom, že příslušníci deklarativní levice sledují vývoj na politické scéně každý den, příslušníci postojové levice mají častěji tendenci říci, že mají na starost důležitější věci, než zajímat se o politiku.

Zajímavostí také je, že zatímco příslušníci deklarativní levice (jejichž věkový průměr je vyšší) jsou v míře odmítání drog průměrní, z příslušníků postojové levice je odmítá 90 %.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Téměř každý den sleduji vývoj na naší politické scéně.				
ano	41	45	42	36
ani ano ani ne	21	20	16	25
ne	38	35	42	38
Mám na starosti důležitější věci než se zajímat o politiku.				
ano	44	45	49	39
ani ano ani ne	34	33	28	38
ne	22	22	23	23
Dnešní společnost je zaměřena příliš konzumně.				
ano	66	69	82	51
ani ano ani ne	25	21	14	36
ne	9	10	3	13
Morálka dnešní společnosti mi připadá příliš uvolněná.				
ano	56	63	67	41
ani ano ani ne	30	24	21	41
ne	14	13	12	17
Křesťanské zásady mají trvalou platnost.				
ano	38	40	45	30
ani ano ani ne	35	34	28	41
ne	27	26	27	29
Užívat drogy je špatné.				
ano	79	80	90	70
ani ano ani ne	12	11	6	18
ne	9	9	5	11

Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Postoje k životnímu prostředí

Životní prostředí I

Příslušníci postojové levice mají větší tendenci nesouhlasit s tím, že naše společnost se životním prostředím zabývá příliš.

Dále je zjevné, že zástupci této skupiny mají větší tendenci promítat postoje k životnímu prostředí do svého každodenního chování – častěji než ostatní skupiny se snaží recyklovat a jsou ochotni dělat kompromisy ve svém životním stylu v zájmu životního prostředí a také jsou ochotni zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty.

Příslušníci deklarativní levice jsou v tomto ohledu spíše průměrní – mírně více jsou ochotni ke kompromisům v životním stylu, ale méně jsou ochotni připlatit za ekologicky přijatelné produkty (což může souviset s tím, že se v této skupině vyskytuje vyšší podíl lidí s nízkými příjmy).

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Vědomě se snažím recyklovat.*				
ano	65	66	87	48
ani ano ani ne	20	19	7	31
ne	15	14	6	22
Příliš mnoho se zabýváme životním prostředím.				
ano	17	19	15	18
ani ano ani ne	32	31	23	41
ne	50	50	62	41
Jsem připraven(a) dělat životně-stylové kompromisy ve prospěch životního prostředí.*				
ano	41	44	64	22
ani ano ani ne	36	35	25	45
ne	23	21	11	33
Jsem ochoten(a) zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty.*				
ano	31	30	50	17
ani ano ani ne	37	36	29	44
ne	32	35	22	38

XRM. Životní prostředí (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Životní prostředí II

80 % příslušníků postojové levice a 60% příslušníků deklarativní levice považuje stav životního prostředí za velmi vážný. Podobně jsou také obě cílové skupiny více znepokojeny znečištěním na nahromaděním zplodin.

Zástupci postojové levice pak mají velmi často názor, že recyklování je dokonce povinností. Častěji taky ekologické produkty přímo vyhledávají.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Dělám si starosti kvůli znečištění a nahromadění zplodin z automobilů.				
ano	36	40	52	21
ani ano ani ne	33	32	25	41
ne	30	28	22	38
Lidé mají povinnost recyklovat produkty.				
ano	65	67	84	48
ani ano ani ne	23	20	11	36
ne	12	14	5	17
Stav našeho životního prostředí je velmi vážný.*				
ano	60	60	80	45
ani ano ani ne	28	27	12	39
ne	12	12	8	15
Vyhledávám výrobky které nepoškozují životní prostředí.*				
ano	45	45	67	29
ani ano ani ne	35	34	20	46
ne	20	21	13	26

XRM. Životní prostředí (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levice



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Životní prostředí III

I v této sekci se ukazuje silnější vztah postojové levice k otázkám životního prostředí, avšak tendence jsou většinou podobné s deklarativní levicí.

Obě cílové skupiny mají společnou snahu šetřit vodou a elektrickou energií a názor, že zhoršování životního prostředí je způsoben překotným rozvojem techniky a civilizace. Častěji než ostatní také sympatizují s ekologickými hnutími.

Odlišností cílových skupin je např. názor, zda se společnost o stav životního prostředí málo zajímá – tento názor silně zastávají především zástupci postojové levice, kdežto deklarativní levice je v něm mírně podprůměrná.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Naše společnost se málo zajímá o stav životního prostředí.				
ano	50	48	72	35
ani ano ani ne	34	34	19	45
ne	16	18	9	20
Zhoršování životního prostředí způsobuje překotný rozvoj techniky a civilizace.*				
ano	64	68	83	45
ani ano ani ne	25	23	11	38
ne	11	10	6	17
Sympatizují s ekologickými hnutími.*				
ano	35	38	49	20
ani ano ani ne	36	34	29	44
ne	29	28	21	36
Snažím se šetřit vodou a elektrickou energií.				
ano	70	73	87	53
ani ano ani ne	22	19	10	34
ne	8	8	3	13

XRM. Životní prostředí (rekódovaná 5 bodová škála)

N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

* výrok, který je použit jako
definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku
(na hladině spolehlivosti 95 %) –
vyznačeno jen u hlavních CS

Životní prostředí IV

Na minulých slidech jsme viděli, že zástupci postojové levice výrazně více zastávají postoje směřující k ochraně životního prostředí – zde vidíme, že jsou i více přesvědčeni, že této věci může přispět i jednotlivec a o téma se také celkově více zajímají.

Obě cílové skupiny mají větší tendenci odmítat freonové výrobky.

Důležitou otázkou je také výstavba jaderných elektráren. V této otázce je česká společnost zhruba na třetiny s mírným vychýlením směrem k podpoře výstavby. V tomto ohledu je deklarativní levice výstavbě jaderných elektráren více nakloněna, a postojová levice naopak o něco méně a zároveň jsou zástupci této skupiny v této otázce více vyhranění, než ostatní skupiny.

	Celk	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
I jako jednotlivec mohu přispět ke zlepšení stavu životního prostředí.				
ano	66	66	87	51
ani ano ani ne	23	22	9	33
ne	11	11	4	16
Odmítám kupovat freonové výrobky protože mají negativní vliv na životní prostředí.				
ano	44	48	59	30
ani ano ani ne	35	33	27	44
ne	20	19	14	26
Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás.*				
ano	36	39	36	35
ani ano ani ne	34	32	28	40
ne	30	29	36	25
Zajímám se o stav životního prostředí.				
ano	50	51	71	34
ani ano ani ne	34	32	20	47
ne	15	17	8	20

* výrok, který je použit jako definiční pro postojovou levici

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Vztah k práci a zaměstnání

Práce I

Celkem 92 % příslušníků postojové levice zastává názor, že je pro ně důležité, aby firma, ve které pracují, jednala eticky. Zároveň je u této skupiny nadprůměrně zastoupen počet respondentů, kteří zastávají názor, že základem štěstí v životě je právě dobrá práce.

Na rozdíl od deklarativní levice jsou příslušníci postojové levice ve větší míře spokojeni s prací, kterou aktuálně vykonávají.

Obecně lze říci, že pro zástupce postojové levice je charakteristická vyšší potřeba vykonávat zaměstnání, ve kterém se mohou naplno realizovat a zároveň plně uplatnit své vzdělání. To může být dáno tím, že jde v porovnání se členy deklarativní levice o více vzdělané a mladší lidi.

	Celk	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Chápu svoji práci spíše jako kariéru než jako pouhé zaměstnání.				
ano	23	21	27	21
ani ano ani ne	31	30	24	37
ne	46	49	50	42
Je důležité aby firma jednala eticky.*				
ano	73	74	92	59
ani ano ani ne	18	17	6	29
ne	8	9	3	12
Jsem spokojen(a) s prací kterou vykonávám.				
ano	55	55	62	50
ani ano ani ne	29	28	23	35
ne	16	18	15	15
V zaměstnání je pro mne velmi důležité uplatnit své vzdělání.				
ano	49	48	60	40
ani ano ani ne	31	31	23	38
ne	20	21	18	22
Dobrá práce je základem životního štěstí.				
ano	66	69	77	54
ani ano ani ne	24	21	17	32
ne	10	10	6	14

* výrok, který je použit jako definiční pro postojovou levice

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Práce II

Ve vztahu k pracovišti platí, že u členů postojové levice jsou ve vyšší míře než je průměr zastoupeni lidé, pro které je důležité, aby jejich vykovávaná práce nejen přinášela konkrétní výsledky, ale taktéž, aby šlo o užitečnou, různorodou a zároveň prospěšnou činnost.

Tyto postoje mohou být ovlivněné například tím, že tato skupina je oproti lidem, kteří tvoří deklarativní levici, více tvořena lidmi s vyšším vzděláním, pro které je typické, že již ve větší míře neživí klasickou manuální prací.

Zástupci postojové levice se taktéž více než příslušníci deklarativní levice shodují na tom, že v práci je důležité vydělat co nejvíce peněz. Tento postoj může být ovlivněn tím, že jde často o mladší málo majetkově zajištěnou populaci a o mladé rodiny s více dětmi.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
V zaměstnání je pro mne důležité dělat práci která přináší konkrétní výsledky.				
ano	62	60	79	51
ani ano ani ne	26	28	15	34
ne	12	12	7	15
Osobní život je pro mne vždy důležitější než práce.				
ano	59	55	71	53
ani ano ani ne	29	33	22	32
ne	12	12	7	15
V práci je pro mne důležité vydělat co nejvíc peněz.				
ano	54	51	63	50
ani ano ani ne	30	33	23	34
ne	16	16	15	17
V zaměstnání je pro mne důležité dělat užitečnou prospěšnou činnost.				
ano	61	60	79	48
ani ano ani ne	28	26	16	38
ne	12	14	5	14
V práci je pro mne důležité dělat tvůrčí rozmanitou činnost.				
ano	52	50	65	43
ani ano ani ne	33	32	23	40
ne	16	18	12	17

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 90 % a vyšší) – vyznačeno jen u hlavních CS

Práce III

Příslušníci postojové levice se následně vyznačují nadprůměrnou potřebou vykonávat takový typ práce, ve které mohou být samostatní, a která jim umožňuje zorganizovat si věci podle jejich potřeby.

Zároveň nadprůměrně mezi sledovanými cílovými skupinami uvádějí, že se snaží práci vykonávat co nejlépe. S tímto výrokem se ztotožnilo 90 % respondentů náležící do postojové levice.

U této cílové skupiny je navíc přítomna velmi silná potřeba vykonávat takový typ zaměstnání, které poskytuje dostatek volného času pro další seberealizaci a odpočinek, zároveň je však pro tuto cílovou skupinu nadprůměrně důležitý pocit jistoty ve vztahu k pracovnímu poměru.

Pokud tyto postoje porovnáme s příslušníky deklarativní levice, tak lidé v této cílové skupině mají obecně nižší potřebu stálosti pracovního poměru nebo vykonávat takový typ zaměstnání, který jim poskytne dostatek volného času. Tyto rozdíly mohou být způsobeny například tím, že příslušníci deklarativní levice jsou z velké části starší lidé v předdůchodovém či důchodovém věku.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
V práci je pro mne důležité moci si věci sám(sama) zorganizovat být samostatný(á).				
ano	58	55	73	48
ani ano ani ne	31	33	19	38
ne	11	12	8	14
Je pro mne důležité mít takovou práci abych měl(a) hodně volného času.				
ano	40	35	52	34
ani ano ani ne	41	42	32	47
ne	20	23	16	19
Je pro mne důležité mít práci která mi přináší uspokojení / pocit životního naplnění.				
ano	61	60	79	48
ani ano ani ne	28	28	16	37
ne	11	12	5	16
V zaměstnání je pro mne důležitá jistota stálého pracovního poměru.				
ano	64	65	80	50
ani ano ani ne	24	22	13	35
ne	12	13	6	15
Svou práci se snažím vykonávat co nejlépe.				
ano	76	75	90	65
ani ano ani ne	17	17	8	25
ne	7	7	2	10

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 90 % a vyšší) – vyznačeno jen u hlavních CS

Sebehodnocení

Sebehodnocení I

Obecně lze říci, že příslušníci postojové levice nadprůměrně odpovídali, že jsou ochotni se učit novým věcem a zároveň věnovat vlastní čas pro dobrou věc. Tyto postoje byly mezi porovnávanými cílovými skupinami vysoce nadprůměrné.

Postojová levice je následně tvořena těmi lidmi, kteří se nadprůměrně hodnotili jako kreativní se smyslem pro dobrodružství. Například za kreativního člověka se považuje 60 % respondentů v této cílové skupině. U deklarativní levice to bylo „pouze“ 46 % respondentů.

Tyto rozdíly budou nejvýznamněji ovlivněny jednak tím, že postojovou levici obecně tvoří mladší a vzdělanější lidé, kteří jsou obecně aktivnější, zatímco deklarativní levici tvoří lidé, kteří jsou starší, často důchodového věku.

XR. Sebehodnocení (rekódovaná 5 bodová škála)
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Je důležité stále se učit nové věci.				
ano	71	70	89	58
ani ano ani ne	19	21	8	28
ne	10	10	3	14
Snažím se vyvarovat abych posuzoval(a) lidi podle způsobu života jaký si vybrali.				
ano	54	54	71	41
ani ano ani ne	30	31	17	40
ne	15	15	12	18
Považuji se za kreativního člověka.				
ano	48	46	60	40
ani ano ani ne	32	33	24	37
ne	20	21	16	24
Jsem ochoten(a) věnovat svůj čas na dobrou věc.				
ano	61	62	81	45
ani ano ani ne	27	26	15	38
ne	11	12	4	17
Mám smysl pro dobrodružství.				
ano	38	34	48	34
ani ano ani ne	32	31	25	39
ne	29	35	27	26

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Sebehodnocení II

Příslušníci deklarativní levice kvalitu svého života hodnotí daleko kritičtěji, než je tomu u postojové levice. Jen 36 % respondentů odpovědělo kladně na otázku, zdali jsou spokojeni se svým životem. U postojové levice takto odpověděla téměř polovina respondentů.

Zástupci deklarativní levice také méně často vyhledávají novinky a změny .

Naopak zástupci postojové levice novinky častěji vítají novinky a chtějí také dosáhnout co největších vědomostí a poznání, velká většina z nich deklaruje, že má praktický přístup k životu.

Příslušníci postojové levice častěji říkají, že žijí proto, aby si užili, naopak příslušníci deklarativní levice častěji tento pocit nemají.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Rád(a) usiluji o život plný výzev novinek a změn.				
ano	30	26	36	28
ani ano ani ne	35	33	30	40
ne	36	41	34	32
Mám praktický přístup k životu.				
ano	67	69	81	54
ani ano ani ne	23	22	14	32
ne	10	9	4	14
Jsem naprosto spokojen(a) se svým životním standardem.				
ano	38	36	47	34
ani ano ani ne	37	38	28	43
ne	25	26	25	23
Žiji proto abych si užil(a).				
ano	42	37	46	43
ani ano ani ne	35	34	29	41
ne	23	29	25	16
V životě bych především chtěl(a) dosáhnout co největších vědomostí a poznání.				
ano	49	49	64	39
ani ano ani ne	34	33	23	43
ne	17	19	13	19



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Sebehodnocení III

Rozdíly v sebehodnocení zástupců deklarativní a postojevé levice se projevují i zde – postojevé levice se deklaruje jako sebevědomější, schopnější prosadit vlastní názory, společenštější, a impulsivnější (intuitivní rozhodování). Raději také vybočují z rutiny.

Zástupci deklarativní levice jsou v identifikaci s těmito výroky spíše průměrní, ale mají zároveň mírně větší podíl těch, kteří se s výroky neidentifikují.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Mám dostatek sebevědomí.				
ano	45	43	53	40
ani ano ani ne	33	32	26	38
ne	23	25	22	21
Pokud si myslím že je můj názor správný jsem schopen(a) jej prosadit.				
ano	56	52	71	48
ani ano ani ne	31	33	20	37
ne	13	15	9	15
Snadno se seznamuji s novými lidmi a zvládám nové situace.				
ano	45	44	54	40
ani ano ani ne	32	31	24	38
ne	23	25	22	22
Většinou se rozhoduji intuitivně.				
ano	40	39	51	34
ani ano ani ne	36	35	29	42
ne	24	26	20	24
Mám rád(a) změnu potřebuji vybočit ze zaběhlé rutiny.				
ano	32	31	41	28
ani ano ani ne	34	30	28	41
ne	34	39	32	31

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Spokojenost a priority

Spokojenost s oblastmi života

Česká společnost je obecně více spokojena s osobními aspekty života, jako jsou rodina, mezilidské vztahy, zdraví nebo život celkově. Nižší je naopak spokojenost se širším kontextem, jako je politická situace nebo společnost obecně, i životní úroveň nebo práce a studium patří k oblastem s průměrně nižší spokojeností.

Cílové skupiny obecně kopírují toto rozložení. Avšak s tím rozdílem, že příslušníci postojové levice jsou ve většině oblastí nadprůměrně spokojeni, a to jak co se týče osobního života a zdraví, tak i s životními úspěchy, prací nebo studiem a životní úrovní.

Naopak příslušníci deklarativní levice mají spokojenost s oblastmi života spíše podprůměrnou, oproti postojové levici někde i výrazně nižší. Jedinou oblastí, kde jsou naopak více spokojeni, je současná politická situace v ČR.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Se svou rodinou	7,4	7,3	7,7	7,3
Se svým životem	6,9	6,7	7,1	6,9
Se svými vztahy / láskou	6,9	6,6	7,0	6,9
Se svým zdravím	6,8	6,5	7,1	6,9
S tím čeho jste dosáhl(a)	6,5	6,3	6,8	6,5
Se svou prací / studiem	6,3	6,1	6,6	6,4
Se svou životní úrovní	6,2	6,0	6,4	6,3
Se společností kde žijete	6,0	5,8	6,0	6,1
S politickou situací v ČR	4,5	4,7	4,2	4,5

A07. Jak jste v současné době spokojen(a) s následujícími věcmi? (průměr na 9 bodové škále, vyšší průměr znamená větší spokojenost)
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130

Vyšší hodnoty v cílových skupinách pro přehlednost vyznačeny zeleně

Hodnocení toho, co je důležité pro úspěch

Obecným společenským hodnocením je, že pro úspěch je nejvíce důležité mít štěstí, věrné přátele a usilovně pracovat, a dále pak „náhodné okolnosti“, jako jsou doba v níž žiji, nebo vlastní nadání/talent. Za nejméně důležité jsou pak považovány charakteristiky jako příslušnost k politické straně či náboženské vyznání.

Skupina deklarativní levice je v tomto ohledu poměrně podobná průměru, zástupci postojové levice více věří na to, že úspěchu se dá dosáhnout skrze, talent, vzdělání, píli, ale také schopnost přizpůsobit se a riskovat a mít přátele a dobré kontakty. Méně naopak věří na charakteristiky, které jsou člověku dány (jako např. národnost či rodinné zázemí).

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Mít štěstí	7,5	7,5	7,6	7,3
Mít věrné / spolehlivé přátele	7,2	7,1	7,6	7,0
Usilovně pracovat / snažit se	6,9	6,7	7,3	6,7
Žít ve správné době	6,8	7,0	6,9	6,7
Mít nadání / schopnosti / talent	6,7	6,6	7,0	6,6
Mít vlastní dobré vzdělání	6,7	6,5	7,1	6,6
Umět se přizpůsobit okolním podmínkám	6,7	6,6	7,0	6,4
Mít peníze / majetek	6,5	6,5	6,4	6,5
Usilovat o vyniknutí a prosazení se	6,3	6,2	6,5	6,3
Umět souhlasit s kompromisy	6,3	6,3	6,5	6,1
Znát správné lidi / mít společenské kontakty	6,2	6,1	6,4	6,3
Nebát se riskovat	6,2	6,1	6,5	6,2
V které zemi / oblasti se člověk narodil	6,0	5,9	6,0	6,0
Být nekompromisní v názorech / postojích	5,9	5,8	6,0	5,9
Pocházet ze vzdělané rodiny	5,7	5,5	5,8	5,7
Zda jsem mužem či ženou	5,0	5,0	4,8	5,2
Jaké je člověk národnosti / rasy	5,0	5,0	4,7	5,1
Pocházet z bohaté rodiny	4,8	4,6	4,6	5,0
Jaké má člověk politické názory	4,6	4,6	4,3	4,7
Mít dobré politické konexe	4,5	4,5	4,2	4,7
Jakého je člověk náboženského vyznání	3,9	3,8	3,6	4,2
Být členem vhodné politické strany	3,8	3,8	3,5	4,1

A06. Jak důležité jsou podle vás následující věci na dosažení úspěchu v životě? (průměr na 9 bodové škále – vyšší průměr znamená větší důležitost)
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130

Vyšší hodnoty v cílových skupinách pro přehlednost vyznačeny zeleně

Priority

V české společnosti je obecně jako největší priorita chápáno zdraví, osobní štěstí a rodina, a rovněž život v bez válek a násilí a ve svobodné zemi.

Naopak nejméně skórují duchovní a duševní hodnoty (jistota v Bohu, kultura a umění) a také materiální hodnoty (auto, dovolená), nebo také vlastní atraktivita a společenské postavení.

I zde se setkáváme s tím, že zástupci postojové levice kladou určitým hodnotám vyšší prioritu, a to zejména těm, která jsou obecně prioritní (výše zmíněná), ale také přátelství, tomu být moudrý, mít soukromí, být užitečný pro druhé a mít dobré vzdělání a bohatý duševní život.

Věci, které jsou obecně společensky méně důležité, jsou mírně méně důležité pro deklarativní levici a více důležité pro skupinu „Ostatní“

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Být zdravý	8,4	8,3	8,6	8,3
Žít v míru - bez válek / násilí	8,0	8,1	8,4	7,7
Být osobně šťasten	7,9	7,8	8,2	7,7
Žít v dobré rodině	7,9	7,9	8,2	7,6
Žít ve svobodné zemi	7,8	7,8	8,3	7,5
Láska	7,7	7,6	8,1	7,7
Mít dobré bydlení	7,6	7,6	7,8	7,4
Mít dobré přátele	7,6	7,4	7,9	7,5
Mít děti	7,4	7,5	7,5	7,3
Prožít klidný život	7,4	7,4	7,5	7,2
Být moudrý / uvážlivý	7,3	7,4	7,7	7,1
Mít své soukromí	7,2	7,1	7,6	7,1
Mít dostatek peněz	7,1	7,1	7,3	7,1
Být užitečný pro druhé	7,1	7,1	7,5	6,9
Dožít se vysokého věku	6,9	6,9	6,9	6,8
Být úspěšný v práci / ve škole	6,9	6,6	7,1	6,8
Vytvořit něco co po mně zůstane	6,8	6,8	7,0	6,6
Mít dost času pro sebe	6,7	6,7	6,9	6,6
Mít co nejlepší vzdělání	6,4	6,3	6,7	6,4
Mít bohatý duševní život	6,4	6,3	6,7	6,2
Být oblíben ve společnosti	6,3	6,2	6,4	6,3
Být atraktivní(á) / přitažlivý(á)	6,0	5,9	6,1	6,1
Být váženým člověkem / mít postavení	5,9	5,7	6,0	6,0
Mít auto	5,9	5,9	5,7	6,0
Jezdit na pěknou dovolenou	5,5	5,4	5,4	5,6
Věnovat se kultuře / umění	5,4	5,3	5,6	5,4
Mít jistotu v Bohu	4,0	3,9	4,1	3,9

A05. Co je pro vás osobně v životě důležité? (průměr na 9 bodové škále – vyšší průměr znamená větší důležitost)
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130

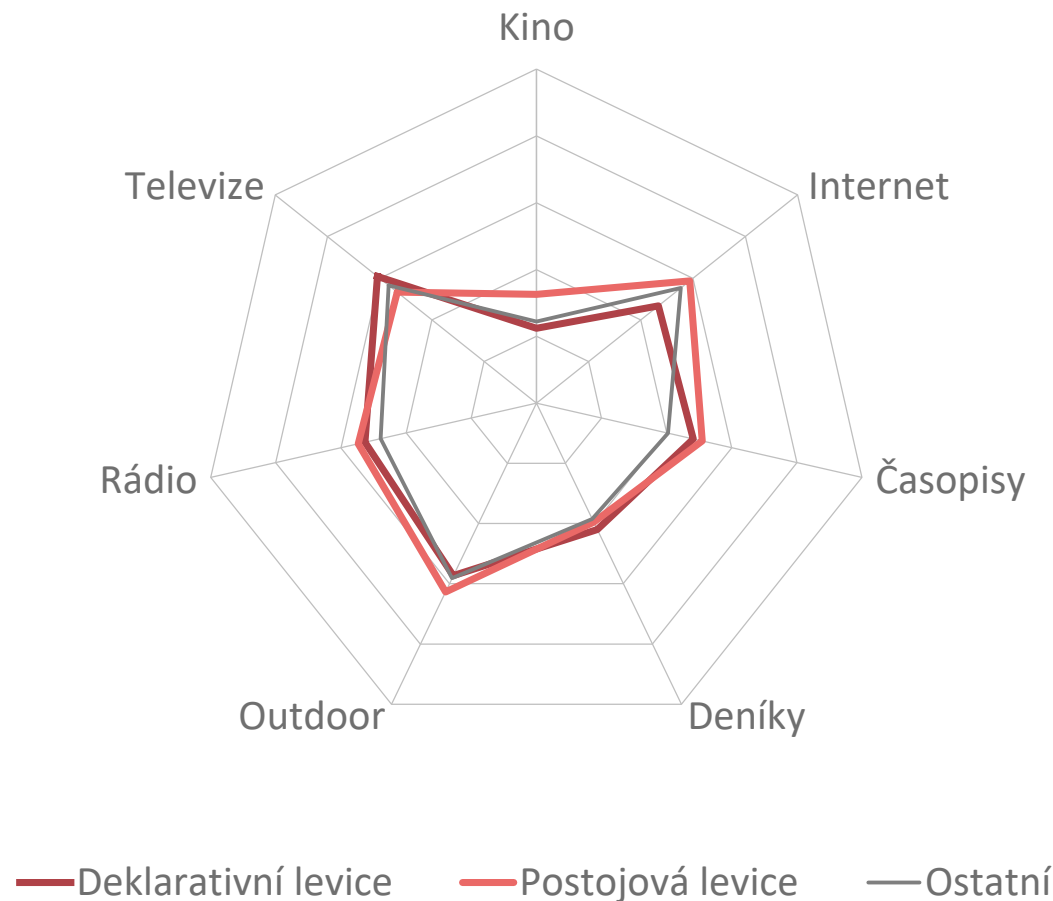
Vyšší hodnoty v cílových skupinách pro přehlednost vyznačeny zeleně

Mediální konzumace

Media neutral quintiles (MNQ)

Media neutral kvintily rozdělují konzumenty jednotlivých médií do pěti stejných skupin, podle úrovně sledovanosti daného média. Skupiny jsou rozděleny od TOP 20% - tj. nejsilnější spotřebitelé (kterým je přiřazena hodnota 5), až k nejnižší 20% skupině – tj. nejslabších spotřebitelů (hodnota 1). Ti, kteří dané médium nesledují, jsou z výpočtu kvintil vyřazeni úplně a pro účely naší analýzy je jim přiřazena hodnota 0.

Sledované cílové skupiny se nejvíce liší v užívání internetu, který výrazně častěji užívá postojová levice, a ve sledování televize, která je naopak nejčastěji voleným médiem pro deklarativní levici.



Konzumace mediálního obsahu I – Tištěné deníky

V této sekci uvádíme výsledky pouze za přibližně prvních 10 nejčtenějších titulů v dané kategorii. Jedná se o měření založené na deklaraci (tedy respondent na základě své paměti udává, jaká média četl/sledoval).

Nejčtenějším deníkem je deník Blesk. Příslušníci deklarativní levice jsou silnějšími čtenáři Blesku, než je průměr. Naopak respondenti zařazení do postojové levice jsou výrazně slabšími čtenáři toho deníku.

Příslušníci deklarativní levice čtou častěji než ostatní také klasický levicový deník Právo.

Příslušníci postojové levice pak častěji čtou MF Dnes a mírně častěji také Hospodářské noviny a deník E15.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Deníky posledních 14 dní				
Blesk (bez Nedělního Blesku)	26	32	20	24
Deník	24	25	27	21
MF DNES	20	18	23	20
Metro	17	18	18	14
Právo	11	14	10	9
Lidové noviny	10	10	12	10
Sport	10	11	7	11
Aha! (bez Nedělního Aha!)	8	10	9	7
Hospodářské noviny	7	6	9	7



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Konzumace mediálního obsahu II – Televizní vysílání

U sledování televize můžeme vypočítat spíše menší rozdíly mezi cílovými skupinami.

Postojovou a deklarativní levici spojuje mírně vyšší míra sledování prvního a druhého kanálu České televize. Deklarativní levice pak v porovnání zejména s postojovou levicí více sleduje komerční kanály Nova a Prima a ještě výrazněji také TV Barrandov.

Postojová levice pak, vzhledem k vyššímu podílu mladých lidí, sleduje např. Primu COOL.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Televize posledních 7 dní				
Nova	76	79	73	76
ČT 1	68	71	71	63
Prima	63	66	61	62
ČT 2	36	39	38	32
Nova Cinema	29	28	30	29
ČT 24	27	28	28	26
ČT Sport	27	27	25	29
Prima COOL	24	20	26	26
Prima ZOOM	22	24	24	19
TV Barrandov	22	28	18	19
Jiné programy	17	17	20	15

 Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

Konzumace mediálního obsahu III – Radiové vysílání

Příslušníci postojové levice v mírně vyšší míře poslouchají nejvíce poslouchaná rádia, jako je Rádio Impuls, Evropa 2, Frekvence 1 nebo Český rozhlas Radiožurnál.

Pro deklarativní levici je mírně typičtější poslech Rádía Blaník a Country radia.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Rádia v posledních 7 dnech				
Rádio Impuls	25	25	28	23
Evropa 2	21	17	25	22
Frekvence 1	19	20	21	18
ČRo Radiožurnál	19	18	22	18
Rádio Blaník	14	16	14	13
Rádio Kiss	8	7	8	8
Country radio	6	8	6	5
ČRo Dvojka (Praha)	6	7	7	4
Rádio Beat	5	4	6	6
Fajn Radio	4	3	5	4



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

(RADF95.RADF95) Rádia v posl. 7 dnech
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

Konzumace mediálního obsahu IV – WEB

Příslušníci postojové levice jsou silnějšími návštěvníky všech 10 nejsledovanějších webů, což pravděpodobně souvisí jak s jejich nižším věkovým průměrem, tak s jejich zájmem o informace a společenské dění.

Zástupci deklarativní levice jsou pak zejména na některých webech přítomni méně – zejména na Facebooku, Youtube a Google.

	Celek	Deklarativní levice	Postojová levice	Ostatní
Stránky navštívil(a) v posledních 7 dnech				
seznam.cz (obecně)	69	66	75	66
facebook.com	52	45	62	52
youtube.com	43	35	53	42
google.com (různé jazykové mutace)	39	30	48	39
novinky.cz	26	24	31	24
mapy.cz	26	23	33	22
idnes.cz	25	19	29	26
idos.cz (vlak-bus.cz)	19	15	28	16
centrum.cz	16	13	18	16
stream.cz	14	12	17	14



Hodnoty signifikantně vyšší oproti celku (na hladině spolehlivosti 95 %) – vyznačeno jen u hlavních CS

(WWW.WWW) WWW stránky navštívil(a) v posl. 7 dnech
N = 14 307 respondentů (18 a více let) z toho deklarativní levice N = 4 775; postojová levice N = 4 095; ostatní N = 6 130; tabulka zobrazuje údaje v %

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

SIMAR

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association

kontakt

Richard Kovařík
+420 776 136 540
richard.kovarik@median.cz

Matěj Ehrlich
+420 778 502 004
matej.ehrlich@median.cz

Martina Veverková
+420 771 122 389
martina.veverkova@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111